

UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT BANJA LUKA
Dodiplomski studijski program Finansije i bankarstvo

Diplomski rad
TRŽIŠTE NOVCA SA OSVRTOM NA TRŽIŠTE NOVCA U REPUBLICI
SRPSKOJ

Mentor: prof. dr Marijana Žiravac Mladenović

BANJA LUKA, JUL 2015.

ŽELJKO IVANKOVIĆ

SAŽETAK

Finansijski instrumenti olakšavaju tokove novca na tržištu. Razvoj finansijskog tržišta doveo je do pojave velikog broja finansijskih instrumenata i njihove standardizacije. Najznačajniji standardizovani finansijski instrumenti su hartije od vrijednosti. Tema ovog rada je Tržište novca sa osvrtom na tržište novca u Republici Srpskoj. Finansijsko tržište predstavlja najuređenije tržište koje je najviše regulisano od strane regulatora, odnosno državnih institucija. Cilj istraživanja je da se korištenjem naučnih metoda provjeri postavljena hipoteza na finansijskom tržištu u BiH, odnosno tržištu novca u Republici Srpskoj. Prilikom istraživanja i formulisanja rezultata korištene su u kombinaciji naučne metode analize i sinteze, kvantitativne metode, komparativna metoda, metoda dokazivanja, deskriptivna metoda, kao i statistički metod.

Ključne riječi: finansijski instrumenti, finansijsko tržište, tržište novca, tržište kapitala.

SUMMARY

Financial instruments facilitating the flow of money in the market. Development of the financial markets has led to the emergence of a large number of financial instruments and their standardization. Securities are the most standardized financial instruments. The subject of this paper is a Money market with emphasis on the money market in the Republic of Srpska. Financial market represents the best kept market that is the most regulated by the regulator, government institutions. The aim of the research is to use scientific methods to check the hypothesis on the financial market in Bosnia and Herzegovina, and the money market in the Republic of Srpska. While researching and formulating the results, we used in combination scientific analysis and synthesis methods, quantitative methods, comparative method, the method of proof, descriptive methods, and statistical methods.

Keywords: financial instruments, financial market, money market, capital market

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. DEFINISANJE FINANSIJSKOG TRŽIŠTA	3
2.1. Funkcije i značaj finansijskih tržišta.....	4
2.1.1. <i>Povezivanje</i>	4
2.1.2. <i>Efikasna alokacija sredstava</i>	4
2.1.3. <i>Funkcija obezbeđivanja likvidnosti</i>	5
2.1.4. <i>Funkcija vrednovanja finansijskih instrumenata</i>	5
2.1.5. <i>Funkcija pružanja investicionih mogućnosti stanovništvu</i>	6
2.1.6. <i>Funkcija javnosti</i>	6
3.1. Tržište novca i tržište kapitala	6
3.2. Primarno i sekundarno tržište	7
3.3. Tržišta duga i tržišta vlasništva.....	8
4. POJAM I SVRHA TRŽIŠTA NOVCA	8
4.1. Učesnici na tržištu novca	11
4.2. Instrumenti tržišta novca.....	13
4.2.1. <i>Državna obveznica (Treasury bonds)</i>	15
4.2.2. <i>Blagajnički zapis</i>	16
4.2.3. <i>Depozitni certifikat (Certificate of deposit - CD)</i>	17
4.2.4. <i>Bankarski akcept (Banker acceptances)</i>	18
4.2.5. <i>Komercijalni zapis (Commercial paper)</i>	19
4.2.6. <i>Federalni fondovi (Federal Funds)</i>	20
4.2.7. <i>Ugovor o repkupovini (Repurchase agreements - REPO)</i>	20
4.3. Kretanje cijena na tržištu novca.....	21
5. TRŽIŠTE NOVCA U BOSNI I HERCEGOVINI	23
6. FINANSIJSKI INSTRUMENTI NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU BiH	25
6.1. Finansijski instrumenti na tržištu novca BiH.....	25
6.2. Kratkoročne državne obveznice (trezorski zapisi).....	26
6.2.1. <i>Trezorski zapisi u BiH</i>	27
6.3. Komercijalni zapisi preduzeća.....	30
6.3.1. <i>Komercijalni zapisi preduzeća u BiH</i>	31
7. ZAKLJUČAK.....	34
LITERATURA :	36

SADRŽAJ TABELA

Tabela 6.1. Javna ponuda trezorskih zapisa RS 2011-2012 godina.....	28
Tabela 6.2. Javna ponuda trezorskih zapisa FBiH 2011-2012. Godine.....	30
Tabela 6.3. Javna emisija komercijalnih zapisa preduzeća FIS d.o.o. Vitez i “Dobojputevi“ d.d. Doboj Jug.....	32